

WOJEWÓDZKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII na lata 2007-2010

Opracowany na podstawie:

ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,

Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010

przez

**Regionalne Centrum Polityki Społecznej
przy Urzędzie Marszałkowskim w Łodzi**

Styczeń 2007

SPIS TREŚCI

WOJEWÓDZKI PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA LATA 2007-2010.....	str. 3-16
1. Wprowadzenie.....	str. 3
A. Samorząd województwa a ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.....	str. 3
B. Samorząd województwa a Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010. Zadania samorządów województw. Priorytetowe kierunki działań na lata 2006–2010.....	str. 5
2. Cele strategiczne dla działań dotyczących narkomanii zaplanowanych na terenie województwa łódzkiego w latach 2007-2010.....	str. 7
3. Cel główny programu.....	str. 8
4. Cele, zadania wskaźniki osiągnięcia celów.....	str. 8
A. Profilaktyka.....	str. 8
B. Leczenie, rehabilitacja i ograniczanie szkód zdrowotnych....	str.11
C. Badania, monitoring i ewaluacja.....	str.15

1. Wprowadzenie

A. Samorząd województwa a ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii

Podstawą prawną działań związanych z rozwiązywaniem problemów narkomanii jest ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. (D.U. z 2005r. nr 179, poz. 1485 ze zmianami) . Zadania dla jednostek samorządu terytorialnego, m.in. dla samorządu województwa ujęte zostały w rozdziale 1 w art. 2 ust.1 i 2, w rozdziale 2 w art. 5 ust.1 oraz w art. 9 niniejszej ustawy.

Rozdział 1

Art. 2.1. Przeciwdziałanie narkomanii realizuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, gospodarczej, oświatowo-wychowawczej i zdrowotnej, a w szczególności:

- 1) *działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i zapobiegawczą;*
- 2) *leczenie, rehabilitację osób uzależnionych;*
- 3) *ograniczanie szkód zdrowotnych i społecznych;*
- 4) *nadzór nad substancjami, których używanie może prowadzić do narkomanii;*
- 5) *zwalczanie niedozwolonego obrotu, wytwarzania, przetwarzania, przerobu i posiadania substancji, których używanie może prowadzić do narkomanii;*
- 6) *nadzór nad uprawami roślin zawierających substancje, których używanie może prowadzić do narkomanii.*

2. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, są finansowane ze środków własnych podmiotów wykonujących zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii, środków przeznaczonych na realizację programów zdrowotnych finansowanych z części budżetu państwa, której dysponentem jest minister właściwy do spraw zdrowia, oraz środków Narodowego Funduszu Zdrowia.

3. Zadania, o których mowa w ust. 1 pkt 4-6, są finansowane z budżetu państwa z części pozostających w dyspozycji właściwych ministrów.

Rozdział 2

Art. 5.1. Zadania w zakresie przeciwdziałania narkomanii realizują organy administracji rządowej i jednostek samorządu terytorialnego w zakresie określonym w ustawie.

Art. 9.1. Organ wykonawczy samorządu województwa opracowuje projekt Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii, zwanego dalej „Wojewódzkim Programem”, uwzględniając kierunki i rodzaje działań określone w Krajowym Programie oraz zadania w zakresie określonym w art. 2 ust. 1 pkt 1-3. Wojewódzki Program stanowi część strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej.

2. Wojewódzki Program uchwała sejmik województwa.

3. Organ wykonawczy samorządu województwa:

- 1) *odpowiada za przygotowanie projektu Wojewódzkiego Programu i jego realizację oraz koordynację;*

- 2) udziela pomocy merytorycznej podmiotom realizującym zadania objęte Wojewódzkim Programem;
- 3) współdziała z innymi organami administracji publicznej w zakresie przeciwdziałania narkomanii.

4. Wojewódzki Program jest realizowany przez jednostkę wskazaną w tym programie.

5. W celu realizacji zadań, o których mowa w ust.3 pkt 1, organ wykonawczy samorządu województwa może powołać pełnomocnika.

6. Organ wykonawczy samorządu województwa powołuje i odwołuje eksperta wojewódzkiego do spraw informacji o narkotykach i narkomanii.

7. Do zadań eksperta wojewódzkiego do spraw informacji o narkotykach i narkomanii, realizowanych na terenie województwa ze środków określonych w budżecie samorządu województwa, należy:

- 1) zbieranie, gromadzenie, wymiana informacji i dokumentacji w zakresie przeciwdziałania narkomanii, objętych badaniami statystycznymi statystyki publicznej, oraz opracowywanie i przetwarzanie zebranych danych;
- 2) prowadzenie i inicjowanie badań dotyczących problemów narkotyków i narkomanii oraz opracowywanie i udostępnianie ich wyników;
- 3) gromadzenie, przechowywanie i udostępnianie baz danych dotyczących narkotyków i narkomanii;
- 4) formułowanie wniosków sprzyjających kształtowaniu adekwatnej do sytuacji strategii reagowania na problem narkomanii;
- 5) gromadzenie i udostępnianie publikacji na temat narkotyków i narkomanii.

Art. 11.1 Organ wykonawczy samorządu województwa i gminy sporządza raport z wykonania w danym roku Wojewódzkiego Programu i Gminnego Programu i efektów ich realizacji, który przedkłada odpowiednio sejmikowi województwa lub radzie gminy, w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczył raport.

2. Organ wykonawczy samorządu województwa i gminy sporządza, na podstawie opracowanej przez Biuro ankiety, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, wynikających z Wojewódzkiego i Gminnego Programu, i przesyła ją do Biura, w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

W województwie łódzkim realizatorem Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii jest Regionalne Centrum Polityki Społecznej przy Urzędzie Marszałkowskim z siedzibą w Łodzi przy ul. Al. Piłsudskiego 8. Regionalne Centrum zostało powołane Uchwałą nr VII/61/99 z dnia 30 marca 1999r. Sejmiku Województwa Łódzkiego.

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2007-2010 jest kolejnym trzecim wojewódzkim programem. Pierwszy realizowany był w latach 2000-2002, drugi w latach 2003-2006.

**B. Samorząd Województwa a Krajowy Program
Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2006-2010.
Zadania samorządów województw. Priorytetowe
kierunki działań na lata 2006 – 2010**

1. Zwiększenie zaangażowania samorządów terytorialnych w przeciwdziałanie narkomanii w szczególności poprzez:
 - opracowanie i wdrażanie wojewódzkich i gminnych programów przeciwdziałania narkomanii
 - wspieranie lokalnych i regionalnych inicjatyw w zakresie pierwszorzędowej i drugorzędowej profilaktyki narkomanii oraz działań interwencyjnych adresowanych w szczególności do dzieci i młodzieży zagrożonych narkomanią.
2. Podniesienie jakości wojewódzkich i gminnych programów przeciwdziałania narkomanii w szczególności poprzez:
 - upowszechnienie informacji na temat metodologii konstruowania programów oraz prowadzenie szkoleń dotyczących standardów programów i metod ich ewaluacji.
3. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku w szczególności poprzez:
 - opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowia i profilaktyki narkomanii, prowadzenie edukacyjnych kampanii społecznych oraz współpracę z mediami.
4. Polepszenie jakości postępowania leczniczego, rehabilitacyjnego i programów ograniczania szkód zdrowotnych w szczególności poprzez:
 - wspieranie szkoleń adresowanych do lekarzy, pielęgniarek i realizatorów programów ograniczania szkód zdrowotnych.
5. Poprawa dostępności świadczeń na poziomie regionalnym i lokalnym w szczególności poprzez:
 - rozwój ambulatoryjnej opieki zdrowotnej w zakresie leczenia i rehabilitacji uzależnienia od narkotyków lub szkodliwego ich używania
 - rozwój programów ograniczanie szkód zdrowotnych
 - rozwój programów leczenia substytucyjnego
 - wdrażanie programów i działań ukierunkowanych na reintegrację społeczną osób uzależnionych
 - upowszechnianie informacji na temat placówek i programów dla osób uzależnionych.
6. Monitorowanie epidemiologiczne problemu narkotyków i narkomanii na szczeblu lokalnym i wojewódzkim w szczególności poprzez:
 - zbieranie i analizę danych statystycznych dotyczących problemu narkotyków i narkomanii
 - badania ankietowe w populacji generalnej oraz wśród młodzieży szkolnej na poziomie lokalnym i wojewódzkim

- oszacowanie liczby użytkowników narkotyków, w tym użytkowników problemowych.
7. Monitorowanie reakcji społecznych na problem narkotyków i narkomanii w szczególności poprzez:
- zbieranie i analizę danych statystycznych na poziomie lokalnym
 - badania ankietowe w populacji generalnej oraz wśród młodzieży szkolnej na poziomie lokalnym i wojewódzkim.
8. Rozwój i konsolidacja systemu informacji o narkotykach i narkomanii w szczególności poprzez:
- realizację corocznych monitoringów wojewódzkich
 - wdrażanie monitoringów na poziomie lokalnym (w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców).

2. CELE STRATEGICZNE DLA DZIAŁAŃ DOTYCZĄCYCH NARKOMANII, ZAPLANOWANYCH NA TERENIE WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO W LATACH 2007-2010

1. Zapewnienie większej świadomości, edukacji i poparcia dla działań podejmowanych na rzecz ogółu społeczeństwa, a w szczególności dzieci i młodzieży z zakresu zapobiegania narkomanii.
2. Zwiększenie zasobów profesjonalnie przygotowanych osób realizujących działalność profilaktyczną w regionie.
3. Zapewnienie dostępnego i efektywnego leczenia dla osób uzależnionych od narkotyków, współuzależnionych oraz zagrożonych uzależnieniem.
4. Współpraca z regionami partnerskimi państw Europy w obszarze problematyki narkomanii.
5. Współpraca z instytucjami i podmiotami pozarządowymi zajmującymi się zapobieganiem narkomanii.
6. Monitorowanie problemów narkotykowych.

3. CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Ograniczenie używania narkotyków i związanych z tym problemów społecznych i zdrowotnych

4. CELE, ZADANIA I WSKAŹNIKI OSIĄGANIA CELÓW

PROFILAKTYKA

Cel ogólny: Zahamowanie tempa wzrostu popytu na narkotyki, w szczególności wśród młodzieży

Uzasadnienie celu:

Z badań ankietowych ESPAD przeprowadzonych w maju i czerwcu 2003 r. na próbie 2196 uczniów klas trzecich szkół gimnazjalnych oraz klas drugich szkół ponadgimnazjalnych Województwa Łódzkiego, których celem był pomiar natężenia zjawiska używania przez młodzież substancji psychoaktywnych, a także próba identyfikacji i pomiaru czynników wpływających na rozmiary zjawiska, zarówno po stronie popytu jak podaży, wynika że doświadczenia z narkotykami chociaż raz w życiu ujawniło 19% uczniów klas młodszych i 35% uczniów klas starszych. Na pierwszym miejscu pod względem rozpowszechnienia eksperymentowania znajdują się marihuana i haszysz wśród uczniów klas młodszych (19%), wśród uczniów klas starszych (36%) oraz leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza, zarówno wśród młodszych jak i starszych uczniów (19%). W grupie uczniów klas młodszych i starszych na drugim miejscu znajduje się amfetamina (odpowiednio 6% i 15%). Najczęściej wymienianym powodem sięgnięcia po jakąś substancję była ciekawość – 13% wśród piętnasto-szesnastolatków i 31% wśród siedemnasto-osiemnastolatków wskazało taką motywację. Należy zwrócić uwagę, że młodzież stosunkowo rzadko wymienia taki powód jak „nie chciałem odstawać od grupy” (ok. 2%). Oznaczać to może, że trzeba z większą rezerwą patrzeć na – często podnoszony przez osoby zajmujące się profilaktyką – nacisk grupowy jako czynnik rozprzestrzeniania się zjawiska. Picie napojów alkoholowych jak i używanie narkotyków wiąże się często z powstawaniem różnych problemów, takich jak kłótnia lub sprzeczka, problemy z rodzicami, problemy z przyjaciółmi. Problemy związane z narkotykami to najczęściej w młodszej grupie niechciane doświadczenia seksualne i w obu grupach młodszej i starszej: gorsze wyniki w nauce/pracy, kłótnia/sprzeczka. Młodzież zna miejsca gdzie można kupić substancje nielegalne. Najczęściej wymieniano w tym

kontekście dyskotekę lub bar (34% w młodszej grupie i 40% w starszej), następne w kolejności były mieszkanie dilerów i szkoła w młodszej grupie (25%) oraz ulica i park oraz mieszkanie dilerów w starszej grupie (odpowiednio 29,5% i 28,1%). Poziom zagrożenia związane z substancjami nielegalnymi na terenie województwa łódzkiego wydaje się być porównywalny do poziomu zagrożenia występującego w całym kraju.

Pomimo, że przeprowadzone w 2003 roku badanie ankietowe nt. „Używanie alkoholu i narkotyków przez młodzież szkolną” (ESPAD), wskazują na zahamowanie tempa wzrostu używania narkotyków przez młodzież w wieku 15-18 lat, niezbędnym jest dla ograniczenia popytu i podaży na narkotyki, kontynuowanie działań w zakresie profilaktyki.

Istotnym celem działań zapobiegawczych jest podtrzymanie powszechnych w społeczeństwie negatywnych postaw wobec substancji psychoaktywnych. Działania kształtujące postawy oparte są na założeniu, że największy wpływ na jednostkę ma jej najbliższe otoczenie: rodzice, nauczyciele, przyjaciele. Zgodnie z tym założeniem większość działań profilaktycznych winna być podejmowana na poziomie lokalnym, przez jednostki samorządu terytorialnego we współpracy z różnymi instytucjami: szkołami, policją, sądem, specjalistycznymi placówkami ochrony zdrowia, mediami. Prowadzenie tych działań wymaga ciągłego ponoszenia kwalifikacji grup zawodowych reprezentujących ww. instytucje.

Dla podkreślenia wagi działań na poziomie lokalnym, ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii wprowadziła obowiązek realizacji gminnych programów przeciwdziałania narkomanii, a także wskazała katalog zadań własnych gminy, które korespondują z wymienionymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Cel 1. Zwiększenie zaangażowania samorządów terytorialnych w przeciwdziałanie narkomanii, w szczególności w zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych przez dzieci i młodzież

Zadania:

- 1.1. Uwzględnianie problematyki narkomanii w lokalnych strategiach rozwiązywania problemów społecznych, w szczególności w części dotyczącej diagnozy rozpowszechnienia używania narkotyków oraz planowanych działań zapobiegawczych – opracowywanie i wdrażanie gminnych programów przeciwdziałania narkomanii.
- 1.2 Prowadzenie szkoleń z zakresu zasad konstruowania strategii profilaktycznych, w szczególności dla pracowników samorządów terytorialnych odpowiedzialnych za opracowanie i realizację gminnych programów przeciwdziałania narkomanii.
- 1.3 Wspieranie inicjatyw w zakresie pierwszorzędowej i drugorzędowej profilaktyki narkomanii, w szczególności mającej charakter nowatorski, adresowanych do różnych grup docelowych, w szczególności do dzieci i młodzieży.

Adresaci: *urzędy gmin i powiatów oraz jednostki organizacyjne samorządów gmin i powiatów, w szczególności placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne*

Realizatorzy: *jednostki organizacyjne samorządu województwa, samorządy gmin i powiatów*

Wskaźniki:

- liczba jednostek samorządu terytorialnego, które opracowały i wdrożyły gminne programy przeciwdziałania narkomanii
- liczba jednostek samorządu terytorialnego wspierających realizację programów pierwszorzędowej i drugorzędowej profilaktyki narkomanii
- liczba szkoleń dla pracowników samorządów gminnych

Cel 2. Podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych i możliwości zapobiegania zjawisku**Zadania:**

- 2.1. Prowadzenie działań edukacyjnych (kampanii, konferencji, akcji) obejmujących problematykę narkomanii adresowanych do różnych grup docelowych.
- 2.2. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych z zakresu promocji zdrowego stylu życia wolnego od narkotyków.
- 2.3. Współpraca z mediami w zakresie upowszechniania wiedzy na temat narkomanii i związanych z nią problemów.

Adresaci: społeczność lokalna, dzieci i młodzież, dorośli

Realizatorzy: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, jednostki organizacyjne samorządu województwa, policja, sąd, Kuratorium Oświaty, samorządy gmin i powiatów organizacje pozarządowe, Kościół Katolicki i inne Kościoły oraz związki wyznaniowe, media (telewizja, radio, prasa) a także inne instytucje

Wskaźniki:

- liczba działań edukacyjnych
- liczba i nakład materiałów informacyjno-edukacyjnych
- liczba komunikatów dla mediów
- liczba artykułów w mediach (wycinki prasowe)

Cel 3. Zwiększenie liczby kompetentnych realizatorów działań profilaktycznych**Zadania:**

- 3.1. Prowadzenie szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób realizujących zadania profilaktyczne obejmujące problematykę narkomanii w szczególności dla pracowników oświaty, służby zdrowia, pomocy społecznej, policji, sądu i innych.
- 3.2. Opracowywanie i upowszechnianie materiałów informacyjno-edukacyjnych (szkoleniowych) z zakresu problematyki narkomanii.

Adresaci: placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne, ochrony zdrowia, pomocy społecznej, sądu, policji i inne

Realizatorzy: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, jednostki organizacyjne samorządu województwa, organizacje pozarządowe a także inne instytucje

Wskaźniki:

- liczba szkoleń dla określonych grup zawodowych realizujących zadania profilaktyczne
- liczba osób przeszkolonych
- rodzaj i ilość opracowanych materiałów edukacyjnych

B. LECZENIE, REHABILITACJA I OGRANICZENIE SZKÓD ZDROWOTNYCH

Cel ogólny: Podniesienie jakości leczenia, rehabilitacji i reintegracji społecznej osób uzależnionych od narkotyków

Uzasadnienie celu:

W województwie łódzkim ostatnie badanie na podstawie którego oszacowano liczbę narkomanów, przeprowadził Instytut Psychiatrii i Neurologii w Warszawie na zlecenie Regionalnego Centrum Polityki Społecznej w 2003 roku. Badanie pt. „Łączenie różnych substancji we wzorach używania narkotyków w województwie łódzkim przeprowadzono wśród problemowych użytkowników narkotyków w trzech losowo wybranych miastach: Łodzi, Opocznie i Wieruszowie. Z danych raportu z badań wynika, że na terenie naszego województwa jest nie mniej niż 4200 używających narkomanów.

Informacji o rozmiarach narkomanii rozumianej jako uzależnienie bądź regularne używanie narkotyków w sposób rodzący poważne problemy dostarczają dane statystyczne lecznictwa. Informacje o liczbie leczonych z powodu nadużywania substancji psychoaktywnych innych niż alkohol i tytoń pochodzą z lecznictwa psychiatrycznego. Dane obejmują również specjalistyczne lecznictwo uzależnień lekowych, które funkcjonuje w ramach psychiatrycznej służby zdrowia. Jako wskaźnik epidemiologiczny wykorzystuje się dane o osobach przyjętych do lecznictwa psychiatrycznego z powodu używania narkotyków. Dane obejmują zatem wszystkich przyjętych do szpitali psychiatrycznych w tym oddziałów detoksykacyjnych dla narkomanów, a także do ośrodków rehabilitacyjnych, w tym prowadzonych przez organizacje pozarządowe, jeśli ośrodki te mają status zakładów opieki zdrowotnej. Na przestrzeni lat 1990 – 2004 liczby narkomanów zgłaszających się na leczenie ogółem i czyniących to po raz pierwszy wskazują na trend wzrostowy. Jednak

w latach 2002 – 2004 wzrost ten nie był tak znaczący jak w latach poprzednich, a rok 2003 okazał się rokiem spadku liczby pacjentów. Nie potwierdza się powszechne przekonanie o epidemii narkomanii wśród osób do 15 roku życia. Jest ich między 3% a 4%. Obserwuje się spadek odsetka pacjentów w wieku 16-24 lata i wzrostu liczebności grup wiekowych 25-34 lata i 35-44 lata. W 2004 r. odsetek pacjentów

w wieku 16-24 lata spadł do poziomu 48%, zaś udział najstarszych (powyżej 44 roku życia) wzrósł do 11%. Do najpopularniejszych substancji psychoaktywnych wśród pacjentów leczenia stacjonarnego należą: opiaty - 20%, leki uspokajające i nasenne – 10,5%, inne stymulanty – 8,7%, konopie – 3%, wziewne – 2,1%, kokaina – 0,8%, halucynogeny – 0,4%, inne i mieszane – 54,5%. Najpowszechniejszymi substancjami zażywanyymi podczas inicjacji narkotykowej są marihuana i amfetamina.

Cele szczegółowe:

Cel. Polepszenie jakości postępowania leczniczego, rehabilitacyjnego i programów ograniczania szkód zdrowotnych dla osób uzależnionych i używających narkotyki

Zadania:

- 1.1. Wspieranie działań skierowanych do osób uzależnionych i używających narkotyki, w obszarze profilaktyki:
 - położenie większego nacisku na działania informacyjne nt. zagrożeń zdrowotnych i społecznych powodowanych przez narkotyki (zdecydowanych działań wymaga zjawisko prowadzenia pojazdów pod wpływem substancji psychoaktywnych jako duże zagrożenie dla życia indywidualnego i zdrowia innych).
- 1.2. Wspieranie działań skierowanych do osób uzależnionych od narkotyków, w obszarze leczenia:
 - przemodelowanie oferty leczniczo-rehabilitacyjnej w kierunku wzrostu dostępności do leczenia ambulatoryjnego i form pośrednich (ośrodki dzienne, hostele)
 - zapewnienie dostępu do leczenia psychiatrycznego uzależnionym z zaburzeniami psychiatrycznymi.
- 1.3. Wspieranie działań skierowanych do osób uzależnionych od narkotyków, w obszarze redukcji szkód:
 - położenie większego nacisku na ofertę substytucyjną dla populacji używającej opiatów w zastrzykach
 - wdrażanie programów i działań ukierunkowanych na reintegrację społeczną osób uzależnionych od narkotyków.

Adresaci: ośrodki leczenia uzależnień, organizacje pozarządowe, inne instytucje
Realizatorzy: jednostki organizacyjne samorządu województwa, w tym ośrodki leczenia uzależnień mieszczące się w strukturach zakładów opieki zdrowotnej, dla których organem założycielskim jest Zarząd Województwa Łódzkiego, merytoryczne departamenty Urzędu Marszałkowskiego, wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego, Komenda Wojewódzka Policji, organizacje pozarządowe, Kościół Katolicki i inne Kościoły oraz związki wyznaniowe, media (telewizja, radio, prasa), inne instytucje

Wskaźniki:

- liczba programów profilaktycznych (działań informacyjnych), skierowanych do osób uzależnionych i używających narkotyki
- liczba programów leczniczych, skierowanych do osób uzależnionych i używających narkotyki
- liczba programów redukcji szkód, skierowanych do osób uzależnionych i używających narkotyki
- liczba osób uzależnionych biorących udział w ww. programach
- liczba programów i działań ukierunkowanych na reintegrację społeczną

Cel ogólny: Współpraca z administracją rządową, samorządową oraz instytucjami rządowymi, samorządowymi i organizacjami pozarządowymi w zakresie przeciwdziałania narkomanii**Uzasadnienie celu:**

Realizacja Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wymaga prowadzenia współpracy z Ministerstwem Zdrowia i jej Agendą – Krajowym Biurem Do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii, a także powołanym przez to biuro – Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii. Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii :

- *zbiera i udostępnia dane dotyczące zjawiska narkomanii,*
- *inicjuje i prowadzi badania dotyczące problemu narkotyków, a także opracowuje i udostępnia ich wyniki,*
- *udziela wsparcia merytorycznego podmiotom prowadzącym badania z zakresu zapobiegania narkomanii,*
- *opracowuje coroczne sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Narkomanii,*
- *formułuje wnioski i rekomendacje dotyczące działań sprzyjających kształtowaniu skutecznych strategii reagowania na problem narkomanii,*
- *wypełnia obowiązki sprawozdawcze wobec organizacji międzynarodowych,*
- *odgrywa rolę krajowego punktu monitoringu sieci Reitox , współpracuje z Europejskim Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii*
- *oraz koordynuje działania ekspertów wojewódzkich.*

W województwie łódzkim rolę eksperta wojewódzkiego ds. narkomanii pełni Dyrektor Regionalnego Centrum Polityki Społecznej, który odpowiedzialny jest za monitorowanie stanu problemów narkotykowych w województwie.

Realizacja zadań ujętych w Wojewódzkim Programie Przeciwdziałania Narkomanii wymaga współpracy z takimi instytucjami jak: z sądem, policją, więziennictwem, ze specjalistycznymi placówkami leczenia uzależnień, Kuratorium Oświaty, gminami, powiatami i podległymi im placówkami, w szczególności ze szkołami. Ważnym partnerem w zakresie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii są organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, a w szczególności Stowarzyszenie „MONAR”.

Cele szczegółowe:

Cel 1. Wspieranie programów realizowanych przez instytucje i organizacje pozarządowe zajmujące się przeciwdziałaniem narkomanii

Zadania:

- 1.1. Prowadzenie współpracy z Krajowym Biurem ds. Przeciwdziałania Narkomanii – Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii, Komendą Wojewódzką Policji w Łodzi, Okręgowym Inspektoratem Służby Więziennej w Łodzi, Sądem Okręgowym w Łodzi, Kuratorium Oświaty w Łodzi, Oddziałem Łódzkim Telewizji Polskiej i innymi instytucjami realizującymi zadania wynikające z Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii.
- 1.2. Prowadzenie współpracy z organizacjami pozarządowymi, Kościołem Katolickim i innymi Kościołami oraz związkami wyznaniowymi w zakresie realizacji programów o charakterze wojewódzkim, w szczególności:
 - programów profilaktyczno-edukacyjno-informacyjnych dla dzieci, młodzieży i ich rodzin, w tym z grup podwyższonego ryzyka
 - programów leczenia, rehabilitacji i readaptacji osób uzależnionych
 - programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi i uzależnionymi od narkotyków

Adresaci: samorządy gmin i powiatów, organizacje pozarządowe, Kościół Katolicki i inne Kościoły oraz związki wyznaniowe, inne instytucje

Realizatorzy: jednostki organizacyjne samorządu województwa, merytoryczne departamenty Urzędu Marszałkowskiego

Wskaźniki:

- liczba organizacji pozarządowych realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania narkomanii na terenie województwa łódzkiego
- liczba programów profilaktyczno-edukacyjno-informacyjnych
- liczba programów leczenia, rehabilitacji i readaptacji osób uzależnionych
- liczba programów szkoleniowych dla osób pracujących z osobami zagrożonymi i uzależnionymi od narkotyków
- liczba instytucji zaangażowanych w realizację Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Narkomanii

BADANIA, MONITORING I EWALUACJA

Cel ogólny: Zapewnienie informacji dla prowadzenia racjonalnej i akceptowanej społecznie polityki związanej z problematyką narkomanii

Uzasadnienie celu:

Stale monitorowanie sytuacji epidemiologicznej w zakresie narkotyków dostarcza podstaw do planowania działań profilaktycznych oraz przesłanek do oceny ich skuteczności. Monitorowanie prowadzone będzie na różnych poziomach, co zapewni możliwość porównań między województwami i społecznościami lokalnymi. Monitorowaniu podlegać będzie zarówno epidemiologia zjawiska, jak również reakcje społeczne, włączając w to zinstytucjonalizowaną działalność w zakresie profilaktyki i leczenia. Badania, monitoring i ewaluacja prowadzone będą w oparciu o współpracę z Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, firmami badawczymi i jednostkami naukowymi.

Cel szczegółowy:

Cel 1. Monitorowanie stanu problemów narkotykowych na terenie województwa

Zadania:

- 1.1. Zbieranie i analiza danych statystycznych dotyczących problematyki narkomanii we współpracy z Centrum Informacji o Narkotykach i Narkomanii Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, policją, sądem i innymi instytucjami.
- 1.2. Prowadzenie badań ankietowych w populacji generalnej oraz wśród młodzieży szkolnej na poziomie wojewódzkim z zakresu postaw i zachowań wobec substancji psychoaktywnych, a także wśród dorosłych, w tym użytkowników narkotyków.

Adresaci: samorządy gmin i powiatów, w szczególności placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, resocjalizacyjne

Realizatorzy: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, jednostki organizacyjne samorządu województwa, policja, sąd, Pracownia Badań Społecznych, Instytut Psychiatrii i Neurologii i inne instytucje prowadzące badania społeczne

Wskaźniki:

- aktualizowany corocznie raport na temat stanu problemów narkotykowych w województwie łódzkim
- raporty z badań

Cel 2. Rozwój systemu informacji o narkotykach i narkomanii na poziomie lokalnym

Zadania:

- 2.1. Zbieranie danych statystycznych dotyczących problemów narkomanii z gmin województwa łódzkiego (ankiety dla gmin – KBdsPN).
- 2.2. Gromadzenie danych o miejscach pomocy dla osób z problemem narkomanii.

Adresaci: urzędy miast i gmin, w szczególności pełnomocnicy prezydentów, burmistrzów i wójtów odpowiedzialni za realizację miejskich/gminnych programów przeciwdziałania narkomanii, placówki leczenia uzależnień

Realizatorzy: Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii, jednostki organizacyjne samorządu województwa

Wskaźniki:

- ilość zebranych ankiet
- ulotka o miejscach pomocy dla osób z problemem narkomanii